

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf. III. 30.121/2009/7.

A Debreceni Ítéltábla az elsőfokú eljárásban a Rádi Ügyvédi Iroda (4025 Debrecen, Postakert u. 8. szám, ügyintéző: Dr. Rádi Ildikó ügyvéd), a másodfokú eljárásban a Dr. Győrfi Ügyvédi Iroda (4026 Debrecen, Péterfia u. 46. I/7. szám, ügyintéző: Dr. Győrfi Attila ügyvéd) által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe szám) I. r., a Dr. Balkányi Ildona mb. megyei főügyész-helyettes által képviselt II.rendű felperes neve (II. r. felperes neve) II. r. felperesnek-, a Dr. Antal Péter ügyvéd (4028 Debrecen, Magyar u. 13/D. szám) által képviselt alperes neve (alperes címe szám) alperes ellen váltókövetelés iránt indított perében, a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2009. január 14. napján kelt, 7. G. 40.093/2008/8. számú ítélete ellen a felperes részéről 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

v é g z é s t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására, és újabb határozat hozatalára utasítja.

Az ítéltábla az I. r. felperes oldalán 240 000 (Kettőszáznegyvenezer) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket állapít meg, az I. r. felperes és az alperes másodfokú perköltségét pedig 100 000 - 100 000 (Egyszázezer-egyszázezer) Ft-ban állapítja meg.

Ez ellen a végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s :

Az alperessel szemben a saját becslése szerint ekkor kb. 4-5 000 000 Ft összegű tartozásának a behajtása érdekében végrehajtási eljárás indult, amely eljárásban az alperes lakóhelyéül szolgáló ... szám alatti ingatlanát végrehajtás alá vonták, és arra árverést tűztek ki. Erről az I. r. felperes az árverési hirdetményből, valamint magától a végrehajtótól szerzett tudomást, és 2007. március 7. napján felkereste az alperest, akinek elsőként azt ajánlotta, hogy kifizeti a tartozását cserébe az alperes ingatlanáért. Az alperes ezt az ajánlatot elutasította, mert az ingatlan értékét 30 000 000 Ft-ra tartotta.

A végrehajtó tájékoztatása szerint 1 000 000 Ft megfizetése esetén lehetőség volt az árverés elhalasztására, ezért a felek abban állapodtak meg, hogy az I. r. felperes 1 000 000 Ft kölcsönt biztosít az alperesnek havi 25 %-os kamat kikötése mellett. Az alperes a kamatot tőkésítve, eleve 1 250 000 Ft-ról állította ki a váltót.

Az 1 000 000 Ft átadása érdekében a felek másnap találkoztak ...-n a végrehajtó irodája előtt, oda együtt mentek be, az I. r. felperes ott átadta a pénzt az alperesnek, aki azt rögtön befizette a végrehajtónál.

A váltó teljesítés nélkül lejárt, ezért a korábbi okirat megsemmisítése mellett 2007. áprilisában újabb váltó került kiállításra 1 562 500 Ft-ról, amely összeg tartalmazta a korábbi váltóban szereplő 1 250 000 Ft után a következő hónapra felszámított havi 25 %-os mértékű kamatot is.

Mivel az alperes a következő hónapokban sem tudott fizetni, ezért havonta újabb váltók kerültek kiállításra, amelyek tőkésített formában tartalmazták a rendre felszámított havi 25 %-os mértékű kamatot. A váltó 2007. májusában 1 955 125 Ft-ról, 2007. júniusában 2 443 406 Ft-ról, 2007. júliusában pedig már 3 054 257 Ft-ról lett kiállítva.

Az alperes által 2007. augusztus 15. napján, ... szám alatt (az I. r. felperes volt jogi képviselőjének az irodájában) kiállított újabb saját váltóban az alperes arra vállalt kötelezettséget, hogy 2007. szeptember 10. napjáig megfizet az I. r. felperesnek vagy rendeletére 4 000 000 Ft-ot óvás nélkül. A fizetés helyeként az I. r. felperes lakcímét kötötték ki, az alperes pedig késedelme esetére napi 25 000 Ft kötbér megfizetését is vállalta. A 4 000 000 Ft akként lett meghatározva, hogy az előző havi tőkeösszeghez hozzászámították az esedékes 763 564 Ft kamatot, és az így kapott 3 817 821 Ft-ot felkerekítették.

Az alperes az esedékességen belül nem tett eleget az ezen a váltón alapuló fizetési kötelezettségének sem.

Az I. r. felperes a volt jogi képviselőjén keresztül 2008. április 7. napján felszólította az alperest a váltókövetelés 10 napon belül történő megfizetésére. A felszólítás eredménytelen maradt. Ezt követően az I. r. felperes fizetési meghagyás kibocsátását kérte a Hajdú-Bihar Megyei Bíróságtól 4 000 000 Ft tőke, és 2007. szeptember 11. napjától napi 25 000 Ft összegű kötbér, valamint 100 000 Ft perköltség megfizetése iránt.

Az alperes a szerződés semmisségére alapított ellentmondása folytán perré alakult eljárásban az I. r. felperes a keresetét fenntartotta.

A bíróság értesítése alapján a perbe belépő II. r. felperes a szerződés uzsorás jellege miatt az I. r. felperesnek visszajáró szolgáltatásnak az Állam javára való megítélését indítványozta.

Az alperes az I. r. felperes keresetét 1 000 000 Ft tőke, és ennek 2007. március 20. napjától számított törvényes mértékű késedelmi kamata erejéig elismerte, ezt meghaladóan pedig annak elutasítását kérte. A II. r. felperes kérelmének a teljesítését nem ellenezte.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét részben alaposnak találta, és ítéletével kötelezte az alperest, hogy 3 napon belül fizessen meg az Államnak 1 000 000 Ft tőkét, és ennek 2007. március 20. napjától a kifizetés napjáig járó, az ítélet rendelkező részében meghatározott mértékű késedelmi kamatát.

Kötelezte az I. r. felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 3 napon belül 120 000 Ft perköltséget, és térítsen meg az Államnak, felhívásra 180 000 Ft le nem rótt kereseti illetéket.

Kötelezte az alperest, hogy térítsen meg az Államnak, felhívásra 60 000 Ft le nem rótt kereseti illetéket.

Ítélete indokolásában az elsőfokú bíróság leszögezte, hogy a tényállást alapvetően az alperes ellentmondása alapján állapította meg, mivel az I. r. felperes előadása ellentmondásos volt. Így nem fogadta el tényként az I. r. felperes azon állítását, hogy bár többször is jártak az alperessel az I. r. felperes korábbi jogi képviselőjénél, váltó kiállítására csak egy alkalommal került sor. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság az alperes állítása szerint azt állapította meg, hogy hónapról - hónapra újabb váltó - összesen 5 vagy 6 db - kiállítására került sor az ügyvédi irodában. Ezt támasztotta alá az I. r. felperesnek a 2008. július 9. napján megtartott tárgyaláson tett egyik nyilatkozata is, miszerint „amikor megírtuk az utolsó váltót, az előző dokumentumok megsemmisítésre kerültek”.

Az elsőfokú bíróság az I. r. felperes előadásának ellentmondásossága folytán nem találta igazoltnak azt sem, hogy - az egyébként munkanélküli - I. r. felperes megfelelő anyagi forrással rendelkezett az általa állított 3 500 000 Ft összegű kölcsön nyújtásához.

Az elsőfokú bíróság életszerűtlennek találta azt az állítást is, hogy miután az alperes nem fizette vissza az esedékességkor az 1 000 000 Ft-ot, újabb 2 500 000 Ft kölcsönt nyújtott az I. r. felperesnek. Ezt nem indokolhatta sem az I. r. felperes állítása szerint a közte és az alperes között kialakult jó viszony, sem az, hogy az I. r. felperes bízott a kölcsön visszafizetésében, mert tudta, hogy az építési vállalkozó alperesnek egy társasház építéséből eredően kintlévőségei vannak, mivel maga az I. r. felperes adta elő azt, hogy tudomással bírt arról, hogy a társasház lakói csak részben ismerték el ezen tartozásokat, és azok megfizetését is a garanciális javítások elvégzéséhez köthették.

Abból a körülményből, hogy az 1 000 000 Ft átadására a végrehajtó irodájában került sor, az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az I. r. felperes így kívánta biztosítani azt, hogy a pénzösszeg meghatározott célra legyen felhasználva. Ezért nem találta életszerűnek az I. r. felperes azon nyilatkozatát, hogy a további 2 500 000 Ft-os kölcsön felhasználását nem ellenőrizte, sőt azt sem tudta konkrétan megjelölni, hogy az alperes azt mire akarta felhasználni.

Az alperes által előadottak alapján nyomon lehetett követni, hogy az eredetileg átadott 1 000 000 Ft-ból miként lett 5 hónap leforgása alatt 4 000 000 Ft, ezért az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felek között a Ptk. 523. § (1) bekezdése szerinti kölcsönszerződés jött létre, amelynek tartalma szerint az I. r. felperes egy ízben egy hónapra 1 000 000 Ft-ot adott kölcsön az alperesnek havi 25 %-os kamat kikötése mellett. A kölcsön visszafizetésének elmaradása miatt a felek a szerződést hónapról - hónapra meghosszabbították, az időközben esedékessé vált havi 25 %-os mértékű kamat felszámítása és tőkésítése mellett.

Az I. r. felperes a kereseti követelését nem a kölcsönszerződésre, hanem az annak alapján kiállított váltóra alapította. A váltó kiállításával a váltóadósság függetlenedik az alapügylettől, a váltóadás a váltójogviszony és nem a jogcímes jogügylet alapján tartozik helytállni.

A váltójogi szabályok szövegének közzétételéről szóló 1/1965. (I. 24.) IM rendelet (Vár.) 77. § (1) bekezdése szerint a saját váltóra is alkalmazandó Vár. 17. §-a kimondja, hogy a váltón alapuló keresettel megtámadott személy a váltóbirtokossal szemben nem hivatkozhat olyan kifogásra, amely a kibocsátóval, vagy valamelyik előbbi váltóbirtokossal szemben fennálló személyes viszonyán alapul, kivéve, ha a váltóbirtokos a váltó megszerzésével tudatosan az adós hátrányára cselekedett. Az alperes a váltó kiállítója (a váltó főadósa) nem minősül kibocsátónak, előző váltóbirtokos pedig a jelen perbeli esetben

nincsen, ezért a bíróságnak vizsgálnia kellett az alperesnek az alapügyletből eredő, a szerződés semmisségével kapcsolatos kifogásait.

Ennek során az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felek közötti kölcsönszerződésben alkalmazott kamatkikötés a kölcsönösszeg nagyságát is figyelembe véve feltűnően aránytalan előnyt jelentett a kölcsönadónak, aki ezt az előnyt az alperes helyzetének a kihasználásával kötötte ki, mert az alperes csak ezen feltétel elfogadásával tudta elkerülni azt, hogy elveszítse a lakóházát.

Mivel a perbeli esetben a Ptk. 202. §-ában írt valamennyi feltétel megállapítható, ezért a felek közötti kölcsönszerződés, mint uzsorás szerződés teljes egészében, és nemcsak a kamatkikötés feltűnően aránytalan előnyt jelentő részében semmis.

A Ptk. 237. § (1) bekezdése alapján a kölcsönszerződés semmissége miatt a váltóban feltüntetett 4 000 000 Ft-tal szemben az I. r. felperesnek csupán 1 000 000 Ft jár vissza a váltókötelezettség alapján is, illetve a keresetben megjelölt kötbér helyett az alperes elismerése alapján 2007. március 20. napjától ennek az összegnek a Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamata.

Az elsőfokú bíróság az 1960. évi 11. tvr. (Ptkáé.) 32. § (1) bekezdése szerint értesítette az ügyészt a szolgáltatásnak a Ptk. 237. § (4) bekezdése alapján az Állam javára való megítélésének a lehetőségéről. A perbe felperesként belépett ügyész indítványára az elsőfokú bíróság az I. r. felperesnek visszajáró szolgáltatást az Állam javára ítélte meg.

Az elsőfokú bíróság az I. r. felperes személyes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt kereseti illeték felhívásra, az Állam javára történő megtérítésére a feleket pervesztességük arányában kötelezte, míg a nagyobb részt pervesztés I. r. felperest a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperesnek az eljárással felmerült, ügyvédi munkadíjból álló perkoltsége megfizetésére.

Az ítélet ellen az I. r. felperes fellebbezett, melyben elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, és az alperesnek a kereseti kérelme szerinti, valamint a perrel felmerült költségek megfizetésére kötelezését kérte.

Vitatta, hogy az I. r. felperes és az alperes között létrejött szerződés uzsorás szerződésnek minősülne, ezért kérte az Állam javára marasztalás mellőzését is.

Másodlagos fellebbezési kérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezésére, és az elsőfokú bíróságnak újabb eljárásra, és újabb határozat hozatalára utasítására irányult, arra hivatkozva, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást nem tárta fel teljes terjedelmében.

Fenntartotta azt, az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatát, miszerint két alkalommal adott kölcsönt az alperesnek, először 1 000 000 Ft-ot, majd másodszor 2 500 000 Ft-ot, ezért állította, hogy a 4 000 000 Ft visszakövetelése nem jelent feltűnő értékaránytalanságot.

Utalt arra, hogy a jelenlegi piaci viszonyok alapján a havi 25 %-os, évi 300 %-os kamat kikötése önmagában nem feltűnően értékaránytalan, mivel a perbeli időszakban is volt olyan, engedélyezett pénzügyi tevékenységet folytató cég, ahol a hitelezésnél akár évi 400 %-ot meghaladó THM van kikötve.

Álláspontja szerint azért sem tekinthető feltűnően értékaránytalannak a szolgáltatás és ellenszolgáltatás, mert itt egy extra kamathoz egy extra kockázat tartozott, mivel semmilyen biztosíték nem volt a hitelező birtokában, csak egy fizetési ígéret. A feltűnő értékaránytalanságot pedig nem önmagában a kamat mértéke alapján, hanem a konkrét

jogviszonyban kell vizsgálni a rendelkezésre álló fedezetek, biztosítékok és az ügyfél fizetőképessége és fizetőkészsége alapján.

Sérrelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az alperes szorult helyzetét - amelynek kihasználása a szerződés uzsorássá minősítésének egyik feltétele - minden bizonyítás nélkül, az alperes ingatlanára vezetett árveréssel magyarázta. Állította, hogy a jelen per alapját képező jogügyletben az I. r. felperes nem használta ki az alperes szorult helyzetét, mert az alperesnek a kölcsön felvétele mellett más létező megoldási alternatívái is voltak, nem volt számára kötelező a kölcsön felvétele.

Hiányolta, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta a perben azt, hogy az alperes egy 30 000 000 Ft forgalmi értékű ingatlannal rendelkezett, amelyből még a végrehajtási árverés alapját képező 5-6 000 000 Ft-os követelés levonása után is olyan érték marad meg, amely miatt a szorult helyzet fennállása nem állapítható meg. A nagyértékű családi ház megtartása nem volt alanyi joga az alperesnek. Az ingatlanra vezetett árverés pedig önmagában nem alapozza meg a szorult helyzet megállapítását, csak azt bizonyítja, hogy az alperes egy tartozását nem fizette meg.

Az elsőfokú bíróságnak az alperes vagyoni helyzetének teljes körű feltárását követően kellett volna megvizsgálnia azt, hogy az 1 250 000 Ft visszafizetése az alperes részéről valóban lehetetlen szolgáltatást jelentett-e, illetve meg kellett volna vizsgálnia azt is, hogy a kölcsön ilyen mértékű kamattal történő felvételekor volt-e egyáltalán fizetési hajlandósága az alperesnek.

Az elsőfokú bíróság elmulasztotta annak vizsgálatát is, hogy az árverés elhalasztásával az alperes milyen előnyhöz jutott. Ehhez képest nem lehet aránytalannak tekinteni az 1 000 000 Ft kölcsön után kikötött kamat összegét, mivel az alperes a tartozása ellenére mind a mai napig az ingatlanában él, változatlan életkörülmények között.

Az elsőfokú bíróság nem tárta fel a tényállás körében azt sem, hogy az alperes miért fogadta el a kölcsönszerződés hosszabbításait és az újabb kamatterheket. Nyilvánvalóan jobban megérte neki ilyen feltételekkel is a kölcsönt felvenni, minthogy a házat elárverezték. Az alperes meg sem próbált még részletekben sem teljesíteni az I. r. felperesnek, nem volt szorult helyzetben, hanem egyszerűen becsapta a hitelezőjét. Feltehetően azért nem kért mástól kölcsönt, mert biztosíték nélkül nem kapott volna.

A bíróságnak döntése kialakításánál figyelemmel kellett volna lennie a Legfelsőbb Bíróság PK. 267. számú állásfoglalására is a szerződéskötés körülményei, a forgalmi értékviszonyok vizsgálatára voantkozóan.

Álláspontja szerint az állam javára történt marasztalás folytán a kölcsönvevő mondhatni feltűnően aránytalan előnyhöz jutott, amelyet az adott helyzetben senkitől nem kapott volna. A kölcsönkért pénzt banki kamatokkal fizetheti vissza a felvételt követő egy év után is, ami az alperesi oldalon jogtalan előnyt jelent, mivel az együttműködési kötelezettségét megsértette, a szerződést nem teljesítette, a tartozását kamatok nélkül sem fizette meg.

Amennyiben a tényállás teljes körű feltárása alapján az lenne megállapítható, hogy az alperes már a kölcsön felvételekor tudta, hogy ezt az összeget nem fogja, vagy nem tudja visszafizetni, és ebben a tudatban kötötte meg a szerződések meghosszabbítását is, akkor ez arra utal, hogy vagyoni haszonszerzési céllal mást tévedésbe ejtett, vagy tévedésben tartott, és ezáltal a hitelezőnek kárt okozott.

Állította, hogy az első váltó kiállításakor nem állt fent az alperes szorult helyzetének a kihasználása, mivel az 1 000 000 Ft kölcsönösszeg befizetésével a végrehajtó elhalasztotta

az árverést, a 250 000 Ft kamat ellenében tehát az alperes elérte azt, hogy a házát nem árverezik el.

Miután az árverés kiírása 5-6 000 000 Ft követelés érvényesítésére történt, a 30 000 000 Ft-os ingatlan értékesítése, majd egy szerényebb értékű ingatlan megvásárlásával az alperes rendezhette volna tartozásait.

Az I. r. felperes utalt arra is, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta azt sem, hogy hány árverés történt az alperes ingatlanára, és hány alkalommal lettek az árverések elhalasztva különböző összegek befizetése miatt.

Előadta, hogy látta az alperes házát, amely nem fényűző módon, de jómódúan volt berendezve. Az alperes közölte vele, hogy építési vállalkozó, sok kintlévősége van, és ha ezek akár részben megtérülnek, valamennyi tartozását ki tudja fizetni. Ennek az igazolására alperes mutatott az I. r. felperesnek egy kimutatást, amely szerint 2005. május 17-én 13 255 000 Ft kintlévősége volt a ... szám alatti 12 lakásos társasház építéséből eredően. Az I. r. felperes által felkeresett egyes lakástulajdonosok a tartozásukat elismerték, de annak megfizetését a garanciális munkák elvégzéséhez köötték.

Ezen túl az alperes megjelölt egy 6-10 000 000 Ft körüli kintlévőséget is, amit az adósként megnevezett személy jogi képviselője megerősített, illetve egy hajdúszoboszlói fuvarozó 8-10 000 000 Ft-os tartozását, amit nevezett az I. r. felperes megkeresésére nem vitatott.

Az alperesnek a kölcsön időpontjában volt egy ... tranzit kisterher járműve, amellyel a munkásait, illetve anyagot szállított, volt egy ... transzporter gépkocsija is. Az I. r. felperes tudomása szerint az alperes 4-5 emberrel dolgoztatott.

Az I. r. felperes arra is hivatkozott, hogy az alperest próbálta hitelfelvételhez is hozzásegíteni a lánya, B.A. révén, azonban erre sem az alperes, sem B.A. nem vállalkozott. Kiemelten sérelmezte azt, hogy miközben az elsőfokú bíróság részletesen feltárta az I. r. felperes vagyoni körülményeit annak kiderítése érdekében, hogy miből adhatott kölcsönt az alperesnek, addig egyáltalán nem vizsgálta az alperes szorult helyzetének a fennállását.

A fellebbezés alapos.

Az I. r. felperes fellebbezése alapos annyiban, hogy az elsőfokú bíróság a megalapozott döntéshez szükséges mélységben nem tárta fel a tényállást.

Az elsőfokú bíróság a döntését arra a megállapítására alapozta, hogy az alperes az első ízben kölcsönként nyújtott 1 000 000 Ft-ot használta fel a későbbiekben az uzsorakamatokkal aktuálisan tőkésítve az újabb uzsoraszerződésekben kikötött szolgáltatásként. Ez pedig az ún. „halmozott uzsora” fogalom körébe tartozik.

Ez esetben a bíróságnak mindegyik szerződés (váltó) vonatkozásában külön-külön vizsgálnia kell, hogy megvannak-e az uzsora megállapításának a feltételei.

E kérdésnek a megválaszolásához mindenekelőtt a Polgári Törvénykönyv szabályozásának a tételes idézése szükséges.

A Ptk. 202. §-a szerint, ha a szerződő fél a szerződés megkötésekor a másik fél helyzetének a kihasználásával feltűnően aránytalan előnyt köt ki, a szerződés semmis (uzsorás szerződés).

A Ptk. 237. § (4) bekezdésének utolsó mondata pedig arról rendelkezik, hogy uzsorás szerződés esetén a sérelmet okozó félnek visszajáró szolgáltatást az állam javára meg kell ítélni.

Az I. r. felperes fellebbezési érveléséből helytálló az az okfejtés, miszerint az adós oldalán nem mellőzhető annak a vizsgálata, hogy a szorult helyzete fennállt-e a kölcsönnyújtás folyamatában és epizódjaiban.

Tisztázni kell, hogy hány árverés történt az alperesi ingatlanra, hányszor került sor az árverések elhalasztására különböző összegek befizetése miatt, és egyáltalán az árverési adós, az alperes teljesítése hogyan alakult. Az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia kell az alperes anyagi körülményeit a váltók kiállításának az időpontjában, és az azt követően kialakult anyagi helyzetét is. Be kell szerezni a végrehajtási eljárás teljes iratanyagát, amelynek vizsgálata és értékelése nem mellőzhető.

Uzsorás szerződés esetében egy súlyosan felróható módon eljár, és egy védelemre érdemes fél áll egymással szemben.

Ezt a tételt a Legfelsőbb Bíróság az 1966-ban kiadott, és a 13. számú irányelvvel módosított 7. számú irányelvében mondta ki, amelyben az állam javára marasztalás anyagi és eljárásjogi vonatkozásain túlmenően a szerződés érvénytelenségének általános jogkövetkezményeihez kapcsolódó értelmezési elveket is kifejtett.

A 7. számú irányelvet 1990-ban a 21. számú irányelv hatályon kívül helyezte annak a kimondásával, hogy egyes - a szerződés érvénytelenségéhez tapadó - tételei a bírói gyakorlat részeként még a jövőben is alkalmazásra kerülhetnek.

A jelen ügy megítélésében nem lehet figyelmen kívül hagyni azt, hogy az állam javára történő marasztalás egy kivételes, jogvédelmi eszköz, a polgári jog intézményrendszerében sajátos funkciót tölt be, amelynek az alkalmazása körültekintő vizsgálatot igényel.

Az I. r. felperes fellebbezési érvelése abban a részében is elfogadható, hogy a bíróságnak a látókörébe kell vonnia az alperesi adós anyagi helyzetének a vizsgálatát, és magatartásának az értékelését is, a szorult helyzet mellett a fizetési készségének a meglétét a kölcsön felvételekor. Ebben a kérdéskörben a Polgári Törvénykönyvnek a 4. és 5. §-ában foglalt polgári jogi alapelvek is irányadóak lehetnek.

A megismételt eljárásban tehát az alperessel szemben folytatott végrehajtási eljárás iratait be kell szerezni, és a végrehajtási eljárás adataival kapcsolatosan a feleket meg kell nyilatkoztatni, valamint a szükségesnek mutató, a felek által indítványozott további bizonyítást le kell folytatni az előzőekben ismertetett kérdéskörben.

Az elsőfokú bíróságnak újból vizsgálnia kell az uzsoraszerződés törvényi feltételeinek a megvalósulását, és a lehetséges jogkövetkezmények - így többek között az állam javára való marasztalás - alkalmazásának a feltételeit is.

A szükségesnek mutató nagy terjedelmű bizonyítás a másodfokú eljárás kereteit meghaladja, ezért az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló többször módosított 1952. évi III. tv. (Pp.) 252. §-ának (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot újabb tárgyalásra, és újabb határozat hozatalára utasítja.

Az ítélet tábla a Pp. 252. §-ának (4) bekezdése alapján a másodfokú eljárással felmerült perköltséget csak megállapította, annak viseléséről az elsőfokú bíróság fog határozni az ügydöntő határozatában.

A másodfokú perköltség összegének meghatározásakor mindkét fél oldalán figyelembe vett az ítélet tábla a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a.) pontja, (5) bekezdése, és a 4/A. § (1) bekezdése alapján bruttó 100 000 Ft ügyvédi munkadíjat, valamint megállapította, hogy a személyes illetékeljegyzési joggal rendelkező I. r. felperes fellebbezésén le nem rótt 240 000 Ft fellebbezési illeték feljegyzésre került.

Debrecen, 2009. március hó 30. napján

. Madarász Anna sk a tanács elnöke, Cogoiné Dr. Boros Ágnes sk előadó bíró, Dr. Riczu András sk bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó